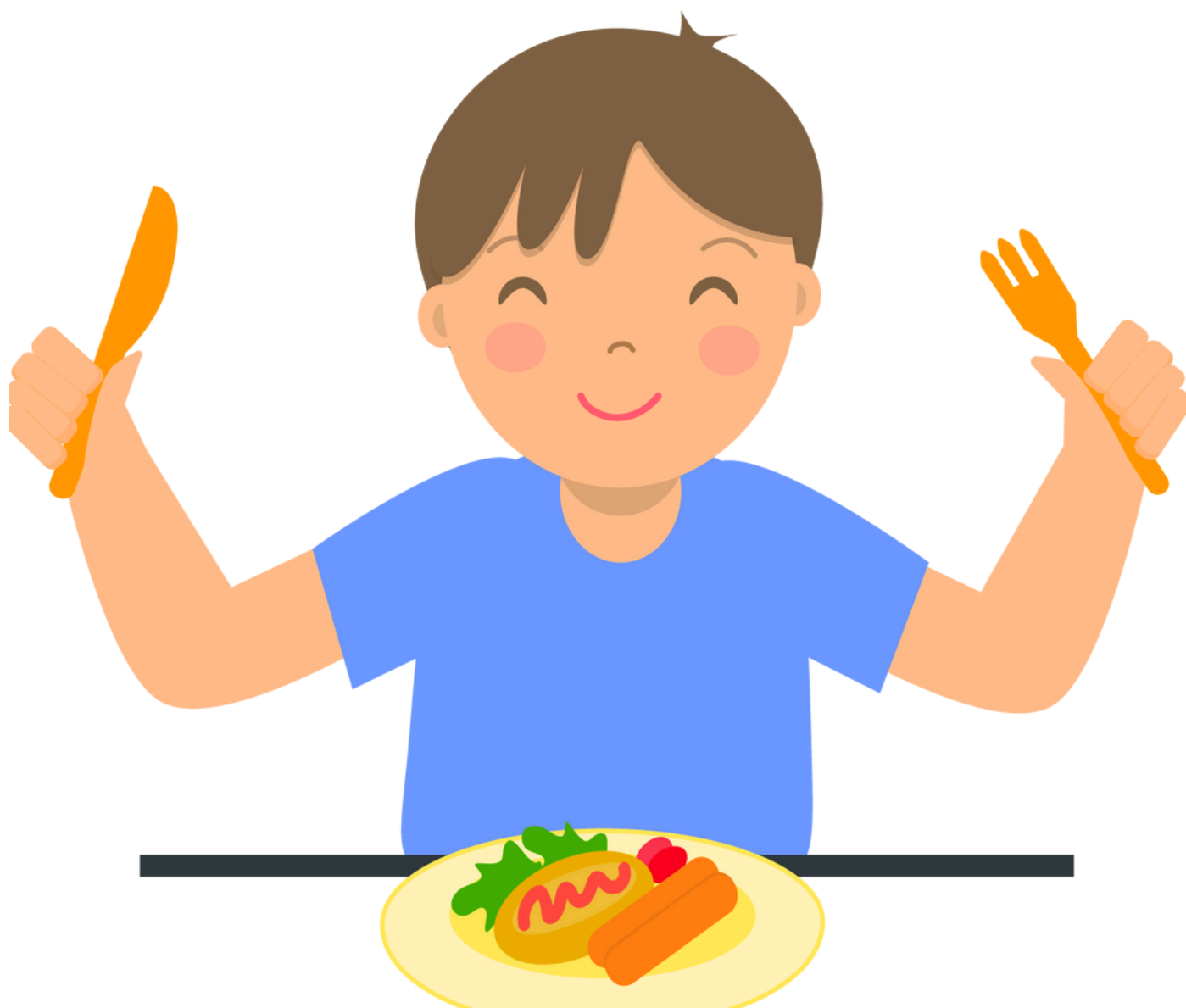

Hävikkiviikko
Jyväskylässä

Toimi näin:

- Suunnitelkaa miten teidän koululla hävikki-viikko huomioidaan.
- Käykää sopimassa kuviot kuntoon keittiön henkilökunnan kanssa.
- Tiedottakaa työyhteisöä ja jakakaa Kylän Kattauksen materiaali.
- Tiedottakaa koteja.

Vinkkejä viikolle:

Helppo oppilastempaus ympäristöryhmälle tai jollekin luokalle:

4-6 oppilasta kerrallaan partioi ruokalassa huomioliivit päällä neuvomassa muita. Apuna kylttejä, jotta ujommatkin pärjää. Kannattanee sopia myös päivystypaikka ja käydä läpi ”työnkuva”, jotta vältytään ylilyönneiltä. Tässä valmiit kyltit tulostettavaksi. 🌐 Ruokalassa tai

🌐 https://www.canva.com/design/DAGQ_yA5cZc/0zfgVWusBjnRUxts9Lrue...

Vaikuttavampi versio: Oppilaat pohtivat itse mitka asiat ruokailussa kaipaa kohennusta ja keksivät kylttien tekstit tai toisen tavan toimia.

”Biojätepoliisit” neuvovat palautuspisteella, kehuvat hienosti toimineita ja juttelevat siitä, miksi kannattaa syödä lautanen ihan tyhjäksi.

Ruokailuvuorojen tai luokkatasojen välinen kilpailu. Luokkatasoilla voi olla omat tyhjennysasiat, jolloin mittaaminen on mahdollista. Toki vaatii valvojan kiusantekoa estämään.

Biojätemäärä tulee numeroina seinälle. Miten huomioidaan? Lukujen konkretisointi diagrammilla tai maitopurkeilla?

Aiheeseen sopivia julisteita tai oppilastöitä seinille.

Muinakin aikoina sopiva vinkki etenkin alakoululaisille: Lautasen puhtaudesta ruokailun jälkeen saa numeron (4-10).

Tiedote koteihin (esim):

Hei kotiväki

Vietämme tällä viikolla Kylän Kattauksen kanssa hävikkiviikkoa.

Viime viikolla lautashävikki on jo punnittu päivittäin ja tulokset näkyvillä ruokalan seinällä. Tällä viikolla meillä on tavoitteena alittaa kirkkaasti nuo luvut.

Muistutamme mieliin kauniit käytöstavat ja seuraavia perussääntöjä, joihin kotonakin voisi kiinnittää erityishuomiota oppimisen tehostamiseksi:

- Ota vain sen verran, kuin varmasti jaksat syödä. Lisää saa hakea jonon ohi.
- Syö lautanen kunnolla tyhjäksi, jokainen suupala on ravintoa.
- Jos lautaselle jää jotain, tyhjennä se biojäteastiaan, älä tiskikoneeseen.

Korostamme vielä, että kenenkään ei ole aina pakko syödä kaikkea, jos ei pysty. Biojäteastia on käytettävissä. Tavoitteena on muuttaa toimintatapa pitkällä aikavälillä oikeaan suuntaan.

...

Suurin osa syömäkelpoisesta ruoasta joutuu hävikkiin kotitalouksissa. Kotien osuus kaikesta hävikistä on noin puolet suurempi kuin esimerkiksi kaupoissa syntyvä ruokahävikki.

Hävikin syntyyn on monia syitä, kuten ruokaostosten suunnittelemattomuus, arjen nopeasti muuttuvat tilanteet, ruoan unohtuminen jääkaapin perukoille tai esimerkiksi tähteiden vähäinen hyödyntäminen.

Jos haluatte osallistua hävikin torjuntaan kasvatusmielessä, miettikää yhdessä lapsenne kanssa miten teillä voisi hävikiä pienentää. Tavoitteeseen pääsemisen palkinnoksi voisi sitten tehdä jotain yhteistä perhekivaa.

Täältä löytyy hävikkilaskuri, jolla voitte halutessanne arvioida oman perheenne hävikin.

https://www.lessfoodwaste.fi/paulig/Home?utm_source=canva&utm_medium=iframe

Vihrein terveisin,

Tiedote työyhteisölle (esim):

Hei

Viikolla 45 vietetään Kylän Kattauksen, koulujen ja päiväkotien yhteistä hävikkiviikkoa. Hävikkiviikon tavoitteena on lautashävikin vähentämisen lisäksi muistuttaa mieliin hyvät ruokailutavat laajemminkin.

Varaa edellisviikon lopulla tai viimeistään maanantaina ennen ruokailua aikaa käydä läpi Kylän Kattauksen tekemä materiaali:

[Alakoulun materiaali](#)

[Yläkoulun materiaali](#)

Lisäksi voit käyttää näitä:

Isommille sopiva video Hävikkivälkyt

Kaikille soveltaen sopiva moniste Häivytä hävikki

Itsearviointilomake <https://maistuvakoulu.fi/ideat/mina-onnistun-koululounaalla/>

Pidetään yhdessä tsemppiviikko!

Kylän Kattauksen materiaali:

[Alakoulun materiaali](#)

[Yläkoulun materiaali](#)

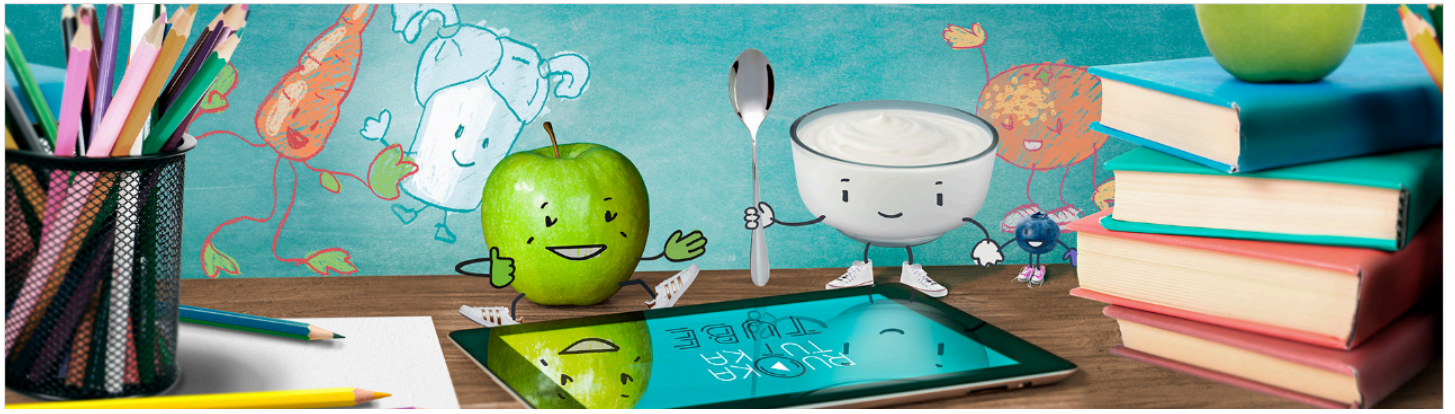
Kohti kestäväää ruokailua:

- ☐ Ruokailulle on kirjattu kasvatukselliset tavoitteet ja arjen käytänteet.
- ☐ Aikatauluja noudetetaan jonojen välttämiseksi.
- ☐ Koulussamme on panostettu ruokalan viihtyvyyteen.
- ☐ Esimerkkiruokalija on selvillä tehtävistään.
- ☐ Uusille oppilaille järjestetään ruokailuopetustunti.
- ☐ Vanhoille oppilaille kerrataan ruokailun säännöt tarvittaessa.
- ☐ Ruokailuhetkissä huomioidaan kiireettömyys ja hyvät ruokailutavat.
- ☐ Koulun keittiöön ilmoitetaan pitemmistä poissaoloista ruuan määrän mitoittamiseksi.
- ☐ Osallistutaan aktiivisesti hävikkiviikkoon.
- ☐ Järjestetään hävikkiviikolla oppilastempaus.
- ☐ Ruokahävikkiä pyritään aktiivisesti vähentämään muulloinkin kuin hävikkiviikolla.
- ☐ Astioiden palautus osataan ilman viemäriin päätyvää biojätettä.
- ☐ Kasvisruoka on helposti otettavissa.
- ☐ Kasvisruuan maistamiseen kannustetaan,
- ☐ Eväät tilataan ekologisesti ja pakataan omiin rasioihin ja juomapulloihin.
- ☐ Oppilaat osallistuvat puhtaanapitoon pyyhkimällä pöydät.

🌐 Ruokalassa

Linkkejä:

<https://maistuvakoulu.fi/ideapankki/>

Saa Syödä! - Näin vähennät ruokahävikkiä

Saa Syödä! on kestävän kulutuksen ja tuotannon ohjelman hanke, joka kannustaa vähentämään kotitalouksissa syntyvää ruokahävikkiä.

S saasyoda.fi

